

erori istorice. Astfel, anii în care diferite provincii românești au intrat în componența / sub protecția Imperiului Otoman sunt interpretabili: 1420 (nu 1417!) în cazul Dobrogei; 1552 (nu 1526!) în cazul Banatului / Timișoarei; 1541 ((nu 1526!) în cazul Transilvaniei, devenită principat autonom sub protecție tributară otomană. De asemenea, pentru fidelitate față de adevărul istoric, diverse expresii și formulări trebuie corectate: *turc / turci* cu **otomani / osmani / osmanlii / turco-osmanli / turco-osmanlii**; *administrația turcă* cu **administrația otomană / osmană / osmanli / osmanli / turco-osmană / turco-osmanlie**; *Constantinopol* cu **Istanbul**, excepție doar în textele izvoarelor istorice în original; *influența turcă* (cum apare și în titlu!) cu **influența turco-osmană / turco-osmanlie**; „*ai limbii neogrece*” (p. 244) cu „**ai limbii neogrecești**”. Am sesizat și câteva imperfecțiuni grafice minore la redarea unor litere sau grupuri de litere din turco-osmană în românește. Cuvântul **voievod** este de origine slavă și a intrat în limba turco-osmană (în forma: *voydoda*, sg. / *voyvodalar*, pl.) prin filieră nord-dunăreană românească și / sau sud-dunăreană slavă (p. 303).

În concluzie, **o monografie fundamentală a lingvisticii românești de la începutul secolului XXI și al mileniului III, despre urmările conviețuirii comunicative verbale româno-otomane la linia Dunării, timp de cinci veacuri**. Îndelung așteptată, ea umple, în cele din urmă, un gol evident în cercetarea românească de specialitate, sinteza lui Lazăr Șăineanu din 1900 fiind depășită de nivelul dezvoltării lingvisticii românești tematice din ultimele cinci-șase decenii. Un foarte util instrument de lucru pentru filologi, istorici, studenți, persoane interesate de fenomenul turcologico-osmanistic lingvistic românesc. Evident, această sinteză trebuie completată cu alta, intitulată: *Influența românească asupra limbii turco-osmane*, pentru ca binomul **Limba română - Limba turco-osmană** să fie complet. **Când vom avea plăcerea acestei noi lecturi?**

► Emil Suciu, *Influența turcă asupra limbii române*, vol. II: *Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă*, Editura Academiei Române, București, 2010, 913 p.

Al doilea volum al monografiei *Influența turcă asupra limbii române*, de Emil Suciu, este subintitulat *Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă*, Editura Academiei Române, București, 2010, 913 p. Acest volum, care completează organic și logic primul volum, subintitulat *Studiu monografic*, are următoarea structură: *Principii și norme de redactare* (pp. 5-10), *Abrevieri bibliografice* (pp. 11-22), *Abrevieri de cuvinte și semne grafice* (23-27), *Notația și corespondența sunetelor turcești* (p. 28), *Redarea cuvintelor altor limbi* (p. 28), *Dicționarul cuvintelor specifice*, ordonate alfabetic (pp. 29-825), *Addenda et corrigenda* (pp. 826-830), două anexe: 1.: *Lista variantelor și derivatelor* (pp. 831-892) și 2.: *Cuvinte de origine turcă folosite în prezent în stilul beletristic și în cel publicistic* (pp. 893-912). Volumul-dicționar are la bază o altă lucrare tematică a lui Emil Suciu, *Cuvinte românești de origine turcă*, București, Editura Academiei Române, 2006.

Lingvistul și lexicograful Emil Suciu a explicat astfel originea și structura vol. II: „**Dicționarul cuvintelor românești de origine turcă este partea a doua a monografiei privitoare la influența turcă asupra limbii române. Cu toate că în lingvistica românească exista deja o lucrare similară (Lazăr Șăineanu, *Influența orientală asupra limbei și culturii române*, București, 1900), de mai mult timp devenise o necesitate stringentă ca materialul lexical de sorginte turcă - osmanlie să fie reevaluat și completat, de vreme ce de la apariția lucrării amintite a trecut mai mult de un secol, în decursul căruia, pe de o parte, numeroși termeni de origine turcă și-au schimbat statutul în limba română și, pe de altă parte, noi surse de documentare și noi metode și tehnici lexicografice au fost puse la dispoziția cercetătorilor.**

Dicționarul de față cuprinde cuvintele împrumutate din limba turcă și, în subsidiar, pe cele formate pe baza acestora pe teren românesc, însoțite de date, informații și explicații privind statutul actual, istoriile și evoluțiile lor formale și semantice în limba română, etimologia și corespondențele lor din alte limbi, mai ales sud-est-europene. Dicționarul a fost conceput după principii etimologice, de aceea accentul cade pe împrumuturile din limba turcă, iar

acestora li se subsumează întreaga lor familie lexicală, cuprinzând formațiunile pe teren românesc: derivate, compuse, formate prin conversiunea valorii lexico-gramaticale etc.”

Fișa de prezentare a fiecărui cuvânt-titlu cuprinde: cuvântul propriu-zis; valoarea sa lexico-gramaticală; situația sa în limba română actuală; istoria termenului împrumutat, sensurile și variantele sale; etimologia cuvântului; categoria cuvintelor formate pe teren românesc pe baza împrumuturilor: derivate, compunere, contaminare, conversiunea valorii lexico-gramaticale; *nume proprii* (antroponime, toponime, zoonime) formate de la împrumuturile turco-osmane. *Abrevierile bibliografice* cuprind prescurtările titlurilor periodicelor, contribuțiilor de autor și ale celor de colectiv utilizate de Emil Suciu. *Abrevierile de cuvinte și semne grafice* includ prescurtările termenilor tehnici comuni și ale celor proprii folosite de autor în vol. II. Informațiile tehnice sunt completate cu precizările din *Notația și corespondența sunetelor turcești* și din *Redarea cuvintelor altor limbi*.

Urmează *Dicționarul* termenilor românești de origine turco-osmană, cu 2760 împrumuturi, ordonate alfabetic. De la fiecare literă voi selecta aleatoriu și voi prezenta fișa unui cuvânt-titlu, pentru argumentarea afirmațiilor prezentate anterior.

ANGARÁ, s.f. (pop.; 1608 -); pl. *Angarale*. **1.** (agric.; înv.) „Obligație (în bani, în natură și mai ales în muncă) impusă în trecut țărănimii; muncă forțată neretribuită, clacă, corvoadă, *beilic, havalea*”; **2.** (P. gener.; Fin.; pop.) „Dare, impozit (plătit statului); datorie bănească; *havalea; huzmet*”; **3.** (Pop., mai ales la pl.) „Sarcină, obligație, greutate, povară, dificultate (inclusiv bănească), *belea, havalea*”; **4.** (Fig.; reg., Olt., Munt., la pl.) „Zorzoane; fleacuri; *zarpale*”; **5.** (P. ext.; Etnogr.; reg., Olt. Munt.) „Numele unui dans popular”. Preluat din tc. dial. **angara, angare**, cu sensurile **1; 3.** (p. 47).

BĂCÁN, sensul I, s. n. (pop.; 1761 →). **1.** (Bot.; rar) „Lemnul (roșiatic) al arborelui exotic *Haematoxylon campechianum*”; **2.** (Chim., Med.) „Substanță lichidă de culoare roșie, obținută din acest lemn și folosită fie drept colorant (mai ales la vopsitul ouălor) și ca fard, fie ca medicament astringent; fard (roșu), suliman, băcălie”. Preluat din tc. **bakam, bakkam**, cu sensurile **I; 2.** (p. 85). **BĂCÁN**, sensul II, s. m. (lit.; 1512 -); pl. *Băcani*. **1.** (Prof., Com.; lit., azi mai ales ist.) „Negustor care vinde cu amănuntul diverse produse alimentare și de consum casnic, coloniale etc.” **2.** (P. ext. pop., după *băcan*, sensul I, 2; prof.; reg., Olt.) „Vopsitor de textile, *boiangiu*”. Preluat din tc. **bakal, bakkal**, cu sensurile **II; 1.** Antrop. *Băcălița, Bacalu, Băcal, Băcanu, Băcănau* etc.; top. *Băcani, Băcanu, Băcălești* etc. (pp. 85-86).

CHIBRÍT, s. n. (lit.; a doua jum. a sec. XVIII -); pl. *Chibrituri*; (pop.) *chibrite*. **1.** (Lit.; reg. și în Trans. Ban.; uneori în sintagma *băț de chibrit*) „Bețișor de lemn sau, în trecut, fițil folosit pentru a face focul, a aprinde lumânarea, țigara, etc., având la un capăt o gămălie din metal ușor inflamabil (pe bază de sulf sau fosfor), care se aprinde prin frecare”; **2.** (P. ext.; pop.) „Cutie cu chibrituri”; **3.** (Fig.; înv.) „Ardoare, exaltare”; **4.** (Fig.; înv.) „Om înalt și slab, lungan; om impetuos, iute (la mânie), violent, coleric”; **5.** (Chim.; înv.) „Sulf, pucioasă; în sintagma *Apă de chibrit = Acid sulfuric, vitriol*”. Preluat din tc. **Kibrit**, cu sensurile **1, 5.** Antrop. *Chibrit, Chibritescu*. (pp. 219-220).

DULÁP, s.n., s. m. (lit.; 1757 -); pl. (s. n.) *Dulapuri*; (rar, s. m.) *Dulape, Dulapi*. **I.** s. n. **1.** (Lit.; reg. și în Trans., Ban.) „Mobilă de lemn sau de metal, de obicei prevăzută cu rafturi (și uneori montate în perete), în care se păstrează haine, rufe, vase, cărți etc.; șifonier”; **2.** (P. ext.; reg., Ban., V. Trans.) „Ladă (de zestre)”; **3.** (Reg., Mold., Munt., Olt.) „Firidă, nișă”; **II.** S. n., s. m. **1.** S. m. (în v. și reg.) și s. n. (Reg., Mold., E. Munt., Dobr., E. Trans.) „Scândură lată și groasă, *blană, oturac*”; **2.** S. n. (P. spec.; reg.) „Poliță, raft”; **3.** S. n. (Com.; reg., N. Trans.) „Tejghea, tarabă, stand”; **4.** S. n. (P. anal.; reg., Olt.) „Bucată mare (de slănină, de carne etc.)”; **III.** S. n. (rar, III. 3. și) s. m.; **1.** (Reg., Munt., Olt., S. Mold.) „Scrânciob, carusel, călușei”; **2.** (Tehn.; reg., Munt.) „Vârtelniță, urzitoare, fusul urzitoarei, *cicric*”; **3.** (Tehn.; reg., Mold., N. Dobr.) „Roata care învârtește moara”; **IV.** (Înv.) „Intrigă, uneltire, păcăleală, viclesug, șirețlic”. Preluat din tc. **dolap**, (în v. și dial.) **dolab**, (în v.) **dulab**, cu sensurile **I. 1, 3; II. 3; III. 1, 2, 3; IV.** (pp. 310-311).

EFĒNDI, s. m. (înv.; încep. sec. XVIII – sf. sec. XIX); pl. *Efendi, Efendiler*, (rar și) *Efenzi*.

1. „Termen de politețe și de adresare folosit în epoca fanariotă (uneori ca apozitie, după model turcesc) pentru magistrați, fețe bisericești și funcționari civili instruiți”; 2. „Bărbat (mai ales turc) îndrituit să fie numit cu acest termen; domn, musiu, cocon”. Preluat din tc. **efendi, afendi**, cu sensurile 1 și 2. Antrop. *Afendulea*. (p. 319).

FARFURIE, s. f. (lit.; prima jum. sec. XVIII -); pl. *Farfurii*. 1. (Înv.) „Porțelan (fin, chinezesc); (p. ext.) faianță”; 2. (Înv.) „Obiect de veselă (ceașcă, farfurie (3), castron, platou etc.)”; 3. (P. spec.; lit.; reg. și în Trans., Ban.) „Obiect din porțelan sau (p. gener.) de faianță, de lut ars, de metal, de plastic etc. de obicei de formă rotundă, cu marginile ridicate și cu fundul plat sau adâncit, în care se servește mâncarea; talger, strachină, blid, *tipsie, sahan*”. Preluat din tc. (pop.) **farfuri**, (lit.) **fağfuri**, cu sensurile 1 și 2. Antrop. *Farfuridi*. (p. 325).

GEAM, s. n. (lit.; 1805 -); pl. *Geamuri*. 1. (Lit.) „Placă de sticlă fixată sau care urmează să fie fixată într-o ramă, în cercevelele ori pervazurile unei ferestre sau unei uși, în portiera unui autovehicul etc.; ochi de fereastră, ochi de sticlă, *mămular*”; 2. (Lit.) „Fereastră”; 3. (Pop., rar) „Sticlă”; 4. (Lit.) „Bucată mică de sticlă care se fixează în rama ceasornicelor, ochelarilor etc.”; 5. (P. ext.; pop.; azi rar) „Monoclu”; 6. (P. ext.; înv.; rar; la pl.) „Binoclu”. Preluat din tc. **cam**, cu sensurile 1, 2, 3, 4. (p. 343).

HAZNĂ, s. f. (lit.; 1652 -); pl. *Haznale*; scris și (înv.) *Hasna*, pl. *Hasnale*. 1. (Înv.) „Tezaur, comoară, *culă* (5); (col.) obiecte de preț”; 2. (Înv.) „Vistierie, tezaur (de stat); casă de bani, seif”; 3. (Înv.) „Rezervor (subteran) de apă”; 4. (P. ext.; înv.) „Cișmea”; 5. (Lit.) „Canal colector sau bazin subteran pentru ape impurificate și murdării; cloacă, *lagum*”; 6. (P. ext.; pop., fam.) „Closet, latrină, privată, *cheneaf*”; 7. (P. anal.; reg.; Olt.) „Boltă de viță de vie”. Preluat din tc. (înv. și pop.) **hazna, hazne**, (lit. mod. **hazine**), cu sensurile 1, 2, 3, 5. (pp. 405 - 406).

IUREȘ, s. n. (lit.; prima jum. a sec. XVII -); pl. (rar) *lureșuri*. 1. (Mil.; ist.) „Asalt, atac, navală (asupra inamicului), *hugium, zor*”; 2. (Reg., Mold., înv. și Munt.) „Mers impetuos, năpustire, precipitare; fugă, goană”; 3. (P. ext.; lit.) „Vâltoare, agitație, impetuozitate, tumult”; 4. (P. ext.; pop., arg.) „Scandal”. Preluat din tc. **yürüyüş**, (înv.) **yürüyüş, yüriş, yürüş**, cu sensurile 1 și 2. Antrop. *lureș* (pp. 445 - 446).

LEFEGIU, s. m. (pop. și ist.; 1520 -); pl. *Lefegii*. 1. (Mil.; ist.; uneori atributiv) „Mercenar (adesea străin, mai ales din oastea Țărilor Române, făcând parte dintr-un corp special al pedestrimii)”; 2. (Pop., fam., în trecut lit., azi peiorativ) „Salariat, funcționar, slujbaș, persoană care ia leafă, *lefaș, lefar*”. Preluat din tc. **ulüfeci**, (dial.) **alafaci**, (înv.) **ölefeği, ülefeği, ulufeci**, cu sensurile 1 și 2. Antrop. *Lefeciu, Lefegiu*. (pp. 454 - 455).

MUCAVÁ, s. f. (lit.; 1747 -); pl. *Mucavale*. 1. (Lit.) „Carton: (p. spec., mai ales azi) carton gros, de calitate inferioară, foarte puțin flexibil, fabricat prin presare, din deșeuri de hârtie, întrebuințat îndeobște la legatul cărților, la confecționarea cutiilor, ambalajelor etc.”; 2. (Înv., rar) „Broderie de mătase pe carton (importată de la Constantinopol / Istanbul), obiect decorativ constând în broderii executate pe carton, bucată de mucava (1) pe care au fost executate cusături ornamentale în relief”; 3. (P.ext.; reg.; Olt.) „Mușama”. Preluat din tc. **mukav(v)a**, cu sensurile 1 și 2. (pp. 517 - 518).

NĂFRĂMĂ, s. f. (lit.; 1508 -); pl. *Năframe*, (pop.) *năfrămi*. 1. (Reg., Mold., N. Munt., Trans., Ban., înv. și Munt., Olt., Dobr.; uneori cu determ. de forma de șters, de nas etc.) „Șervet; prosop, ștergar, batistă, *peşchir* (1)”; 2. (Vestim.; lit.; reg. și în Trans., Ban.) „Broboadă, batic, tulpan, *peşchir* (2)”; 3. (P. spec.; vestim.; înv.) „Văl de mireasă”; 4. (P. spec.; rel.; înv., rar) „Giulgiul cu care a fost acoperit Iisus Hristos”; 5. (P.ext.; etnog.; reg., Mold., Dobr.; adesea art.) „Numele unui dans popular”. Preluat din tc. **mahrama**, (înv.) **maharma, makreme**, (dial.) **marama, makrama, marhama**, cu sensurile 1 și 2. (pp. 538 - 539).

ODĂIE, s. f. (lit.; 1588 -); pl. *Odăi*. I. (Agric.) 1. (Pop.; reg. în Munt., Olt., Mold., Ban., Trans., N. Serbiei) „Colibă, adăpost provizoriu, construcție improvizată (din bârne sau din scânduri) servind drept adăpost temporar pentru lucrători sau animale, sălaș; cocioabă; gospodărie țărănească izolată de sat, fermă de mici dimensiuni; (la pl.) cătun; (p. spec.) loc la

câmp sau la pădure unde se adăpostesc vitele, mai ales oile, pe timpul nopții; târlă de vite, stână, otac, *odalâc*"; 2. (P. ext.; reg., Mold.) „Odaie”; 3. (P. ext.; reg., Munt.) „Șopron, șură, adăpost în care se țin uneltele de gospodărie”; 4. (P. ext.; reg., Trans.) „Pășune luată în arendă”; II. (Mil.; ist.) „Cazarmă (de ieniceri, de seimeni, de dorobanți), folosită uneori ca închisoare; unitate militară (regiment sau companie) staționată într-o cazarmă”; III. (Constr.) 1. (Înv.) „Casă, locuință, apartament”; 2. (Lit.) „Cameră, încăpere, sală, *iatac*”; 3. (P. spec.; reg., N.E. Munt.) „Cameră mică și joasă, situată în spatele casei țărănești”. Preluat din tc. *oda*, cu sensurile enumerate. Top.: *Odăi, Hodaia Manciuului, La Odaie*. (pp. 548 - 549).

PERDEÁ, s. f. (lit.; 1594 -); pl. *Perdele*, (reg.) *Perdeli*. 1. (Lit.; reg. și în Trans., Ban.) „Obiect confecționat dintr-un material textil sau plastic, din șiraguri de mărgelă etc., care se atârnă la ferestre, la uși, în jurul unui pat etc., pentru a împiedica pătrunderea luminii și / sau vederea din afară, având totodată și scop decorativ; stor; draperie; vâl; voal; (adesea fig.) orice obiect, fenomen, idee, proces etc. care acoperă (ca o perdea propriu-zisă) vederea, percepția, înțelegerea; strat; nor; ecran”; 2. (Înv.) „Cortină de teatru”; 3. (Înv.) „Act sau scenă (dintr-o piesă de teatru)”; 4. (Med.; pop., azi rar) „Cataractă (la ochi); albeață; leucom”; 5. (Anat.; reg.) „Membrană care acoperă uneori capul unui nou-născut, căiță, tichie, placentă”; 6. (Înv., rar) „Ton (muzical)”; 7. (Agric., constr.; pop.; reg.) „Îngrăditură, perete (din scânduri, nuiele, stuf etc.) pentru protecția plantelor sau animalelor împotriva intemperiilor; adăpost pentru oi; țarc, staul, ocol, saivan, *saia*, conac; stână; șopron; colibă; cort”; 8. (Lit., cu determinative introduse prin prep. *de...*) „Fâșie de pădure, șir de copaci, plantație de arbori; desiș; gard viu”. Preluat din tc. *perde*, cu sensurile 1 - 7. (pp. 587 - 588).

RINDEÁ, s. f. (șit.; 1819 -); pl. *Rindele*; (și înv. *Rindelî*). 1. (Tehn.; lit.; în Munt., S. Mold., Dobr., Olt.) „Unealtă compusă dintr-unul sau mai multe cuțițe fixate cu pene într-un corp de lemn, cu care se execută netezirea și fasonarea prin așchiere a pieselor din lemn; fășuitor, gealău, *teșcherea (1)*, *ghiusturea, lambă (II. 3)*; unealtă similară folosită la netezirea unor piese de metal moale”; 2. (P. restr.; tehn.; reg., Dobr.) „Cuțițul rindelei (1)”; 3. (Reg. Mold.) „Răzuitoare (de bucătărie)”; 4. (P. ext.; tehn.; reg., Dobr.) „Cuțițoaiă pentru scos coaja de pe arbori”; 5. (P. ext.; etnogr.; reg., Munt., Olt., Dobr., Mold.; la sg. art.) „Numele unui dans popular”. Preluat din tc. *rende*, (înv.) *irende*, cu sensurile 1, 3, 4. (pp. 615 - 616).

SARMÁ, s. f. (lit.; 1817 -); pl. *Sarmale*. 1. (Alim.; lit.; reg. și în Trans., Ban.; mai ales la pl.) „Preparat culinar din carne tocată (condimentată), uneori amestecată sau înlocuită (în perioada postului) cu orez, învelită într-o foaie de varză, de viță etc., luând forma unui rulou; *huichium*”; 2. (P. ext.; alim.; reg., V. Munt., Olt.) „Ardei umplut”; 3. (P. anal.; bot.; reg., N. Trans., la pl.) „Porumb (*Zea mays*)”. Preluat din tc. *sarma*, cu sensul 1. (pp. 643 - 644).

ŞABÁC, s. n. (pop.; 1838 -); pl. *Şabace; Şabacuri*. 1. (Vestim., pop.) „Dantelă, broderie, în ajur făcută cu ață albă la cămăși, la fețe de masă, la milieuri etc.”; 2. (Reg., Munt.) „Cusătură ornamentală făcută pe opinci”. Preluat din tc. **(mu)şabac**, cu sensul „**broderie cu aspect de împletitură; tiv, tivitură**”. (p. 688).

TINGÍRE, s. f. (lit.; 1649 -); pl. *Tingiri*; (și înv. *Tingire*). 1. (Lit.) „Vas adânc (de aramă sau de fontă) în care se gătește mâncare, se fierbe dulceața etc. cratiță, oală, ceaun, tigaie, tipsie(3)”; 2. (P. ext.; reg., S. Munt.) „Troacă pentru porci”. Preluat din tc. **tencere, tencire**, cu sensul 1. (p. 757).

ULAMÁ, s. f. (înv. și reg.; 1815 -); pl. *Ulamale*. 1. (Înv.; reg., Mold.) „Franj, ciucure, de mătase sau de lână (la perdele, perne, rochii etc.)”; 2. (P. ext.; reg.) „Chenar (2) la covor”. Preluat din tc. **ulama (püskül)**, cu sensul „**ciucure adăugat, franj atașat (la ceva)**”. (p. 787).

VERESÍE, s. f. (pop., fam.; 1775 -); pl. *Veresii* (pt. sens. 2-3); *Veresie*. 1. (Fin., com.; adv., înv.) „Pe credit, pe datorie, cu plata temporar amânată”; 2. (S. f.; pop.; fam.; azi rar) „Credit”; 3. (S. f.; p. ext.; reg., Olt.) „Bogăție, avere”. Preluat din tc. **veresiye**, cu sensul 1; **veresi**, sensul 1-2. (p. 797).

ZARÁF, s. m. (ist. și reg.; 1593 →); pl. *Zarafi*. 1. (Prof., fin.; ist.) Persoană care se îndeletnicea cu schimbarea banilor (în piață), cu perceperea unei taxe, precum și cu alte

operațiuni financiare, speculații și tranzacții bănești și / sau cu metale prețioase; cămătar, *ciufut* (l. 2.), *mamelegiu* (1); bancher; finanțist; om de finanțe; vistiernicel; casier al vistieriei”; 2. (P. ext.; prof.; reg., Munt., Dobr.) „Bijutier, giuvaergiu”; 3. (P. ext.; etnogr.; reg.) „Nume dat unuia dintre colindători, care strânge banii”. Preluat din tc. **sarraf, saraf**, cu sensul 1. (pp. 810 - 811).

Din *ADDENDA ET CORRIGENDA* (16 termeni) prezint fișa cuvântului-titlu *LALÁ*, s. m. (Înv., rar; 1783); acc. și *lála*; pl. *Lalále* (?) – (Prof.) „Guvernator, persoană angajată pentru educarea unui tânăr nobil, a unui fiu de suveran”. Preluat din tc. **Iala**, cu sensul precizat. (p. 827).

Anexa 1, *LISTA VARIANTELOR ȘI DERIVATELOR*, cuprinde explicitările precizate în titlul său (pp. 831 - 892). Anexa 2, *CUVINTE DE ORIGINE TURCĂ FOLOSITE ÎN PREZENT ÎN STILUL BELETRISTIC ȘI ÎN CEL PUBLICISTIC*, include 1. *Lista* textelor literare și numele periodicelor analizate de autor și 2. *Cuvintele* specifice (760 termeni) și atestările lor (pp. 893 - 912).

Monografia *Influența turcă asupra limbii române*, de Emil Suciu, vol. I - II, devine *sinteza fundamentală* în domeniul schimburilor și amprentelor lexicale otomano - române în evul mediu, epoca modernă și cea contemporană. Rămâne ca *deziderat* pentru următorii ani studierea și publicarea *Influenței românești asupra limbii turco - osmane*, de mai mică intensitate și amplitudine, dar existentă totuși, pretabilă la o analiză tematică, întreprinsă poate tot de Emil Suciu, poate de alți filologi și lexicografi români și, de ce nu!, turci.